

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

Ainoa työväenliikkeen yleisetu-
ja ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Maanantaina, Marraskuun 27 p. - Monday, Nov. 27

(THE PIONEER)
THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES—ESTABLISHED 1905

29:säs vuosikerta - Vol. XXIX - No. 276 - 1933

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta ..... \$5.50 Kolme kuukautta... \$1.75
Puoli vuotta ..... \$3.00 Kuukausi 75c
SUOMEN: 1 vk. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmukset, lehti- ja kirjallisuuskirjeet sekä kaikki liike-
asloja ja kortteja koskevat kirjeet ovat lähetettävät
osoitteella: Raivaaja,
Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332
Toimituksen 331.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
2, 1897.
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Pub-
lishing Company, 45 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOTUSHINNAT:—Säätöilmoitukset 60 sent-
tiä palatuu. Seisovista ilmoituksista annetaan tar-
kompi taitoa kysyttyä. Pääkirjoitusten uutisilmoituk-
set 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year ..... \$5.50 For 3 months \$1.75
For 6 months ..... \$3.00 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

KIRKKORIITA SAKSASSA YHÄ LAAJENEET

Natsien vastustus voi-
mistuu; valtakunnan-
piispa uhkaa kuritoi-
milla.

(Sähkösanoma)
Berliini, marrask. 27 p. — Ka-
pina Saksan Evankelisessa Kir-
kossa tänään uhkasi pysäyttää
uskonnon natsilaistuttamisen.

Seitsemän valtiojärjestöä erosi
viikojensa ja useita huoma-
tuita jumalushoppineita eri yli-
opistoissa seurasi esimerkkiä.
Natsien hyökkäys Vanhaa Tes-
tamenttia vastaan joko poistaak-
seen sen taikka huomattavasti
muuttamaan sen "juutalaisia"
kohtia aiheutti hajannuksen. Ka-
pina on tähdätty sellaisia natsien
äärimmäisyyksiä vastaan.

Tuo selitys ei kuitenkaan tai-
da paljon auttaa heitä, sillä piis-
pa Müller lausui eilen Königs-
bergissä, että hän ei tule lain-
kaan tinkimään natsiperaatteista
eikä antamaan mitään turvaa
oppositiolle.

"Minä en ryhdy mihinkään toi-
menpiteisiin saksalaisia kristitty-
jä (natsia) vastaan", hän sanoi.
"Yhdessä kansleri Hitlerin kans-
sa me rakennamme uuden Saksan-
kirkon."

Valtakunnanpiispa Müller ni-
mitteli saksalaisten kristittyjen
vastustajia "rikollisiksi Saksan
kansakunnan yhtenäisyyttä vas-
taan, lisäten, että "rettelöitsijät
eivät saa minua hievahtamaan
tuumaakaan."

Hän sanoi, että ne kolme Tü-
bingenin yliopiston professoria,
jotka erosivat saksalaisista kris-
tityistä lauantaina, olivat eron-
neet aihettomasti, koska hän oli
aikaisemmin vakuuttanut, että
raamattu ja kristinoppi tulevat
olemaan uuden Yhdistyneen
Evangelisen Kirkon perustana.

Protestanttien oppositiolaisten
piireissä kuitenkin tulkittiin
Müllerin lausunnon tarkoitavaksi
sitä, että hän tulee edelleen nou-
dattamaan kirkossaan juutalais-
vastaista politiikkaansa.

Monta huomattava teologia eron-
nut.

Monet huomattavat jumalushop-
pineet Breslaun, Hallen ja Gies-
senin yliopistoissa ilmoittivat
eroavansa natsien saksalaisten
kristittyjen liikkeestä, seuraten
Tübingenin professorien esimerk-
kiä.

Kahden ei-natsilaisen pasturin
virasta pidättäminen vielä sel-
vensi linjoja, joita myöten tulee
tapahtumaan taistelu ylivallassa
Saksan protestanttisessa kirkos-
sa. Noiden kahden ja muiden
eroitettujen puolesta rukoiliin
sunnuntai- ja 3,000 ei-natsilais-
sa kirkossa kautta Saksan. Ero-
itetut ovat berliiniläisen tie Voiet
ja mecklenburgilainen tie Ohse.
Heidän väitetään hyökänneen
piispa Hossensfelderiä vastaan.

Hämmästyttä herätti usko-
vaisten piireissä piispa Karl
Thomin, joka oli alkuaan saksan-
laisten kristittyjen tienraivaaja.
Pommerissa, selitys että hän ei
tule enää ottamaan määräyksiä
saksalaisten kristittyjen päätök-
sistä.

Sekaannusta lisäsi vielä se, et-
tä saksalaiset kristityt Thüringe-
nissä vaativat vielä jyrkempää
suuntaa kuin piispa Hossensfelderi
noudattaa. He sanoivat tahto-
vansa "piispa Hossensfelderin aat-
teen tulla tulkintaa kolmannen
valtakunnan (natsivallan) hen-
gessä". Tästä ryhmästä saattaa
tulla natsilaisen kirkkoliikkeen
selkäranka.

Mikälä itsensä Hitlerin kantaa
tunnetaan, hän tahtoi yhdistää
kaikki saksalaiset, katolilaiset ja
protestantit, yhteen kristilliseen
kirkkoon samaten kuin hän on
"yhdistänyt" heidät poliittisesti.

Kentucky on ratifioinut

(Sähkösanoma)

Frankfort, Ky., marrask. 27 p. —
Kentucky tuli tänään 33:si valti-
oksi joka 21:en perustuslakiläis-
yksen on vahvistanut, mikä lisä-
ys perustuslain kieltoeläköpö-
län kumoo.

TYÖTTÖMIEN LUKU YHDYSVALLOISSA LOKA- KUUSSA LISÄÄNTYNYT

LISÄYS ON NOIN 11,000.

Työläisten ostovoima kuitenkin on noin \$600,-
000,000 suurempi kuin maaliskuussa.

Washington, marrask. 27 p. —
Työttömien luku Yhdysvalloissa
lisääntyi lokakuussa 11,000, ollen
työttömien luku, Amerikan työ-
väenliiton tilastojen mukaan, yhi-
teensä 10,076,000 lokakuussa.

Julkaistessaan tämän tilaston
Amerikan Työväenliiton presi-
denti William Green varoittaa,
että kansalaisten on täydestä sy-
dämestään toimittava yhdessä,
jottei työttömien luku talvikuu-
kaussa suuremmaksi paisuisi.

Ostovoima lisääntynyt.

Työläisten ostovoima dolla-
reissa oli lokakuussa noin \$500,-
000,000 suurempi kuin maalisi-
kuussa tänä vuonna, ilmoittaa
Green. Todellinen ostovoima,
elinkustannusten kohoamisen vä-
henneenä palkankorotuksista, lii-
säntynyt 23.1 prosentilla sitten
maaliskuun.

Järjestyneitä työläisiä oli loka-
kuussa jouten 21.8 prosenttia;
syyskuussa vastaava suhdelu oli
21.7 prosenttia.

Työttömien lisääntymisestä
tilasto kertoo, että maanvilje-
lyksestä vähennettiin 75,000 kan-
nutuslaitoksesta 45,000, rautatei-
teltä 7,000 ja hotelleista ja pesu-
laitoksista 10,000 työläistä loka-
kuussa. Samassa ajassa kauppa-
alalla avautui työläisuuksia
125,000:le ja muilla aloilla muu-
tamille työläisille.

Marraskuun työttöläisten
sanotaan, että 13:sta kaupungis-
ta on ilmoitettu työttöläisuuksien
lisääntymisestä ja 10:sta kau-
pungissa työttömyyden lisäänty-
misestä; yhdessä kaupungissa
työttöläne pöyssi ennallaan.

Green toteaa, että työttömyy-
den lisääntymisen lokakuussa oli
pienempi kuin tavallista. Sitten
vuoden 1928 ovat unioiden työ-
tilastot jatkavasti osoittaneet
työttömyyden lisääntymistä ja
lamakaudella työttömien luku lo-
kakuussa on lisääntynyt vähi-
nään 450,000:la, lukuunottamatta
viime vuotia, jolloin työttömien
luku syys- ja lokakuun jamassa
väheni.

Thomas arvos-

tellut koneellis-

ta opetusta

New York, marrask. 27 p. —
Edistysmielisen opettajayhdistyk-
sen kokouksessa Pennsylvania
hotellissa täällä puhui muiden
muassa Norman Thomas, joka
puheessaan arvosteli nykyistä
opetussuuntaa.

Selittäen, että opetuksen tar-
koituksena pitäisi olla oppilaan
kehittäminen ajattelemalla ja to-
dettuaan, että opetusta ja hyviä
yhteiskuntia ei voida toistaa
eroitaa, kuten eräät filosooit
ovat yrittäneet erottaa synn
seurauksista, Thomas sanoi:

"Koska olemme halunneet sääs-
tää koulujamme, tai työtämme
kouluihin, me olemme ne sterili-
soineet sellaisesta minkä yleisö
pitää riidanalaisena, ja tänä ai-
kakautena, jolloin itsensä elämä
on ristiriitainen. Me emme edes
ole yrittäneet tulevalle sukupol-
velle esittää mitään asiallista
lausuntoa niistä selityksistä jo-
den suhteen ihmiset ovat erime-
llisiä. Ja sitten me ihmettelem-
me sitä, että opetusjärjestel-
mämme on muuttunut koneelli-
seksi".

Taverni hyväk-

sytty edustaja-

huoneessa

Boston, marrask. 25 p. — Vä-
kijoumalain se kohta jossa taver-
nien väkijoumien anniskelu n. k.
tavernien lallistutettaisiin, hy-
väksyttiin eilen edustajahuonees-
sa 123 äänellä 108 ääntä vastaan.

KANSANJOUKKO TUOMITSEMAS- SA FASCISMIA

Suuri mielenosoitus Ford
haalin edustalla nat-
sille myönteisen
puheen aikana.

Boston, marrask. 27 p. — Ku-
si henkeä vangittiin ja pari-
kymmentä ihmistä sai kapulan-
iskuja, tai potkittiin tai polet-
tiin, yksi vangituista oli vaaralli-
sesti haavoittunut ja poliiseja
vedettiin alas satulasta ja revit-
tiin ja mukiloitiin, Hitlerin vas-
tustajain joutessa yhteenottoon
poliisien kanssa valtiotalon edus-
talla, sen jälkeen kuin heidät oli
estetty pääsemästä Ford haalille
eilen illalla.

Mielenosoitukseen, mikä oli
järjestetty sen johdosta kun nat-
sien symposiumia tri Fried-
rich Schoeneman, Ford haalin
forumilla puhui, osallistui juuta-
laisia sotaveteraaneja ja juuta-
laisia myönteisiä, sekä radi-
kaaleja. Yhteen aikaan mielen-
osoittajain luku lähenteli 10,000.

Tämän tästä hyökkäisivät rat-
supoliisit väkijoukkoa vastaan,
ajaa heidät alas, Beacon hillin
mäeltä. Lopulta ajettiin noin
8,000 mielenosoittajaa Boston
Commonille.

Huutaen "Alas Hitler! Alas
fascismi!" alkoi väkijoukko ke-
rääntyä Asburton Placelle jo en-
nenkuin haalin ovet avattiin,
mutta 75 ratsupoliisia, sekä var-
tiopoliisit pitivät sen loitolla. Kun
tri Schoeneman ja Saksan kon-
sulit Timpelkirch saapuivat Kurt
von Timpelkirch saapuivat ha-
alille, heidät vastaanotettiin mö-
lyämisellä. Väkijoukko tunkeu-
tti eteenpäin, mutta poliisit pa-
koittivat sen perääntymään.

Kokous fuorumilla

oli epäjärjestyksellisin forumin
23-vuotisessa historiassa. Tri
Schoeneman vastaanotettiin me-
luamisella, kun hän puhujalavalle
astui ja kaiken aikaa kun hän
puhui hänet keskeytettiin. Hän
kykeni tuskin lausumaan tusinan
sanaa yhteen jaksoon, mieleno-
soittajien häiritsemättä hänen
puhettaan.

Kokouksen päätyttyä hän sa-
noi, että missään niissä 29:sa
kaupungissa Yhdysvalloissa, jois-
sa hän on jo puhunut, hänellä ei
ole ollut niin vihamielistä kuuli-
jajoukkoa kuin Ford Hall foru-
milla eilen illalla.

Poliiseja oli sijoitettu salin,
mutta he eivät kyenneet estä-
mään mielenosoittajia tuon tuok-
sin huutamasta "Alas Hitler!"
tai "Sinä valehtelet!"

Ja ulkona mielenosoittajat sa-
maankaltaisesti lauloivat kumous-
lauluja, sekä pitivät korkealla
ilmassa viirejä joissa Hitlerin
komentoa tuomittiin ja pahe-
suttuun sitä, että rabbi Levi ja
Ford haalin manasteri David
Niles ovat natsilaisen puhujan
kutsuneet Bostoniin. Ulkona o-
levia mielenosoittajia vastaan lu-
kittiin haalin ovet ja moni joka
Ford haalin fuorumilla on ollut
vakinaisena kuulijana oli eilen-
illalla estetty pääsemästä haaliin.

Ford haalin fuorumin johtajat
selittivät halunneensa antaa hit-
leriläisillekin tilaisuuden selos-
taa asiaansa ja sen vuoksi tri
Schoeneman kutsuttiin fuorumille
puhumaan.

Lakkolaisten
tarjous hyljätty

Pawtucket, R. I., marrask. 25
p. Kolmentoista täälläkäläen
lakonalaisten sikkitehtaan työlai-
sille on ilmoitettu, että tehtailijat
ovat hyljänneet lakkolaisten esi-
yksen työehdoista ehdolla,
että kutojille taataan vähintään
\$25 viikkopalkka.

Maanvieremä surman-

nut 12 henkeä Co-

lombiassa

Bogota, Colombia, marrask. 23
p. — Eräs kaksitoistahenkinen
perhe tuhoutui maanvieremässä
Niera Calsadissa eilen, kertoo
El Espectador lehti. Sade, joka
on aiheuttanut tavatonta tuhoa
tuolla seudulla, on nyt talttu-
maan päin.

Naisen ruumis löydetty

kellarista

North Carver, Mass., marrask.
25 p. — Yksinäisen talon kella-
rissa, Hineskadun varrella täällä
löydettiin eilen 39-vuotias Mrs.
Gladys Banksin ruumis, miltei
alastomana ja mukiloituna miltei
tuntemattomaksi. Kaksi miestä,
jotka samassa talossa nukkuivat,
viettiin Middleboron poliisiasemalle
kuulusteltavaksi.

NATSIT RYÖSTÄNEET PALJON SAKSAN TYÖ- VÄEN OMAISUUTTA

Anastusten yhteisumman arvioidaan nousevan
\$200,000,000:iin.

Nahkatyöläisten lakko Gloversvil- lessä päättynyt

Gloversville, N. Y., marrask.
27 p. — Kolmessakymmenessä
nahkatehtaassa Gloversvillessä ja
Johnstownissa valmistauduttiin
eilen töiden alkamiseen, seitse-
män viikkoa kestäneen lakon jäl-
keen.

Eilen oli jo miehiä töissä, öi-
jämässä koneita ja järjestämas-
sa tehtaita siihen kuntoon, että
työt tänään voivat alkaa. Laki-
kaiset palaavat töihin sikäli
kuin työprosessi edellyttää.

Työön paluu tapahtuu sopi-
muksen perusteella minkä kan-
sallisen työlautekunnan edustaja
Elmer F. Andrews esitti. Sen
hyväksyttiin lakkolaiset jo tors-
taina, mutta tehtailijat vasta lau-
antaina, saatuaan aikaan muu-
toksen työehtopäätöksiä ja pakka-
kysymyksen ratkaisua koskeviin
kohtiin.

Kun työehtopäätöksiä on tapahtu-
nut erimielisyydet ratkaistaan.
Lakkolaisten suurin valituksen
aihe oli se, että tehtailijat eivät
halunneet tunnustaa työläisten
oikeuksia yhteisten sopimusten
tekoon Niran alaisena.

Puolustuslaki-
miehellä ei saa olla
henkivartijoita

(Sähkösanoma)

Decatur, Ala., marrask. 27 p. —
New Yorkin Riverside kirkon
pastorin, tri Harry Emerson Fos-
diekin, nimi mainittiin valtion to-
distajain luettelossa esittäessä tä-
näin, kun alkoi juttu Haywood
Pattersonia vastaan, Scottsboron
jutun uudelleen käsitellyn alkais-
sa. Tri Fosdick ei ollut saapu-
villa. Hän uskotaan kutsutun
todistamaan Ruby Batesin todis-
tuksen peruuttamisen johdosta vii-
me keväänä. Ruby Bates oli tri
Fosdiekin tunnustanut, että hän
ennen esittämänsä syytökset nee-
kerinorukaisista vastaan alkupe-
räisessä oikeuskäsittelyssä olivat
tekaistuja.

Oikeussali oli täynnä yleisöä
kun Alabaman valtio jälleen a-
loitti yrityksensä saada yhdek-
sän neekerinorukaisista tuomi-
tuksi sähkötuomion kahden val-
koisen naisen oletetun ahdiste-
lemisen johdosta liikkeellä ole-
vassa raittijuonassa.

Samuel Leibowitz, johtava puo-
lustuslakimies, saapui oikeuteen
kahden henkivartijan suojelema-
na. Tuomari Callahan kielsi heil-
tää oikeuden istua Leibowitzin
rinnalla. Leibowitz selitti hei-
dän olevan hänen apulaistaan.

"Ovatko he lakimiehiä?" kysy-
i tuomari Callahan.
"Ei, herra tuomari", vastasi
Leibowitz.

Tuomari määräsi sen jälkeen
miehet siirtymään yleisön puo-
lelle ja etsimään istuimensa siel-
tä. Miehet jotka Leibowitz hen-
kivartijoinaan oli tuonut New
Yorkista ovat Archie Fox ja Ha-
rold Dale.

Launtaina tuomari Callahan
kumosi ne väitteet jotka puolus-
tuslakimiesten puolelta esitettiin
lautakunnan ehdokaslistaa vas-
taan, joten jutun varsinainen kä-
sittely alkaa tänään.

Naisen ruumis löydetty
kellarista

North Carver, Mass., marrask.
25 p. — Yksinäisen talon kella-
rissa, Hineskadun varrella täällä
löydettiin eilen 39-vuotias Mrs.
Gladys Banksin ruumis, miltei
alastomana ja mukiloituna miltei
tuntemattomaksi. Kaksi miestä,
jotka samassa talossa nukkuivat,
viettiin Middleboron poliisiasemalle
kuulusteltavaksi.

ENNUSTAA KONGRESSIN TOIMINTAA

Työväen etujen suojele-
miseksi Niran alaisena

Boston, marrask. 27 p. — E-
gustajahuoneen työväliökunnan
puheenjohtaja, William P. Con-
nery, nuorempi, sähkötti eilen
presidentti Rooseveltille Warm
Springsiin, Ga., vaatien todelli-
sen järjestyneen työväen edus-
tajan nimittämistä jokaisen koo-
din hallintoon.

Conneryn sähkösanomassa sa-
netaan, että Niran hallinto, ken-
raali Johnsonin alaisena, ei tyy-
dytä. Hän ennusti, että kong-
ressi täydentää Niran säätämällä
30-tuntisen työviikon ja asetta-
malla koodien hallinnon kongres-
sin johdon alaiseksi.

Alin palkka on koodeissa liian
alhainen ja työaika liian pitkä
tehden mahdolliseksi miljoonien
työttömien työhön palautta-
misen, selitti Connery.

Litvinov mat- kustaa Italiaan

New York, marrask. 27 p. —
Maxim Litvinov, Neuvosto-Ve-
näjän ulkoministeri, lähti tääl-
tä lauantaina, italialaisella linja-
laivalla Conte di Savoialla Itali-
aan, missä hän vieraillee Musso-
linin luona. Asiantunteissa pii-
reissä arvellaan Litvinovin vie-
railun aikana Roomassa käsitel-
tävän aserajoituskysymystä, sekä
Venäjän ja Italian välisiä su-
hteita. Laivan irroitustuessa
satamasta, laiturilla olevat ven-
äläiset virittivät jäähyväislaul-
la. Litvinov laivan kannella
heilutti hatutaan. Matka jonka
tuloksena oli Neuvosto-Venäjan
tunnustaminen oli päättynyt ja
hän purjehti kohti uusia neuvot-
teluja.

Viipynne Roomassa kolme
päivää.

(Sähkösanoma)

Conte di Savoialla, marrask.
27 p. — Venäjän ulkoministeri
Maxim Litvinov joutui amerika-
laisen vierailun jälkeen tänään
ja valmistautui neuvotteluihin
Italian pääministerin Benito
Mussolinin kanssa.

Mikälä kerrotti Litvinov ai-
sen kokena suoraan Roomasta
Moskovaa, oltauan Roomassa
kolme päivää.

Sananvapauden
sortoa Suomessa

Helsingissä ilmestynyt Suomen
Sosialidemokraatti kertoo, että
oikeusministeri E. Serlachius on
kieltänyt Koiton näyttämön esi-
tystä Hella Vuolijoen näytel-
mää "Laki ja järjestys", jossa
kosketellaan Suomen kansalais-
sodan tapauksia.

Näytelmän kerrotaan jo aikoa
sitten kiinnostaneen eräitä por-
varillisia poliittisia teatterimie-
hiä "etupäässä Suomen Näyttä-
möiden Liiton sihteerä Otto Al-
Antilaa, joka esiintyy mustapuo-
seromiehenä. Kansallisteatterin
ensi-illoissakin, osoittain sillä,
että jokin muu "aate" on hänelle
rakkaampi kuin teatteri, ja kir-
jailija Jalmari Finneä, joka on
saanut käyttää hoviteatterinaan
Tampereen Työväen Teatteria
esityksensä siinä kaikki liru-
lunsa ensimmäiseksi", kuten S.
S. kertoo.

Oikeusministerin antaman sei-
lyksen mukaan kuuluu näytel-
mä tehneen häneen ja hänen
neuvonantajinsa vastenmielisen
vaikutuksen, kun siinä käytetään
sanoja "lahtari", "punkit" y.m.s.
ja "asetetaan valkoiset ja punai-
set samalle tasolle niinkuin he
olisivat yhdenvertaiset". Vielä
kuuluu eräs "lain ja järjestyk-
sen" mies esiintyvän huonossa
valossa, juopohkona ja pelaile-
vana.

Useat julkisuushenkilöt ovat
pahoitelleet kieltä, pitäneen näy-
telmän onnistuneena kansalais-
sota-aikojen psykologian ku-
vausena. "Yhteiskunnan hermot
ovat edelleen huonossa kunnos-
sa", oli eräs kiellon arvostelijan
lausunut.

Varsova, Puola, marrask. 24 p.
— Varsovan yliopisto, joka sul-
jettiin lokak. 26 p. mellakoiden
takia, on avattu uudelleen.

ILMATIETOJA

Kaunista ja viileämpää tänä-
iltana. Tiistaina pilveä ja läm-
piä, jota seuraa sade.

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS
VIRJO MAKELA, OSKARI TOKOL, A. E. USENIUS,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN.
Osteen ajotut kirjoitukset ja toimitukseen kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä
ostotele: Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 551

Päivänkatsaus

HALU PALATA V. 1929 OLOSUhteisiin

Yksi tärkeimpiä tekijöitä, mikä pidättää elvytysprosessin edistystä ja estää Amerikan kansan etenemistä sankarillisien auiden maailman rakentamisen tiellä on syvälle juurtunut yritys kansan suurien osien puolelta voittaa takaisin se asema mikä heillä oli v. 1929 ja pitää kiinni kuluvaan vuosisadan lak-sikymmenluvun menettelytavoista. Tämä käy selväksi pank-kiiriveljeskunnan yleisestä käyttäytymisestä, joka ei näytä hä-peävän ja tuntevan tunnontunnonvaivoja niin monien johtajien sa-rakollisen toiminnan suhteen. Sitä paljastavat teollisuusmagnaatit, jotka yhäkin haluavat riistää yleisöä korkeilla hinnoilla ja kieltää työllänsä järjestyksensä. Nämä herrat kat-keralla Niran vastustamisella näyttävät mieluummin kulke-van loppuaan kohtaan sellaisina kuin ovat paremminkin kuin pelastavivat asemansa lievitetyt ja puhdistetun kapitalismin kautta. Sitä osottavat myös porvarilliset poliitikot, jotka ovat yhtä saaliinhimoisia kuin ennenkin.

Eikä tässä ole vielä kaikki. Monet ammattiuoistakin tah-tovat kynsin hampain ylläpitää ammattioivaisuuskeskustelun väliä jolla oman etuoikeutetun asemansa työlläisten keskuu-nessa. Heitä ei huoleta ammattitaidottomien ja puoliksi am-mattitaitoisten työlläisten kohtalo. Monet vieläkin kannattavat sopimuksia, jotka tekevät niille ja työnantajille mahdolliseksi hyötyä kuluttajien kustannuksella. Hyvin suuri osa, joskaan ei kaikki, farmarien kapinallisuudesta saa alkunsa farmarien halusta korottaa tuotteittensa hintoja niin korkealle, että hei-dän maansa olisivat yhtä arvokkaita kuin vuosien 1919 ja 1920 keinotulopäivinä ja päästä takaisin entiseen asemaansa kapita-listina.

Lyhyesti sanottuna samalla aikaa kun vanha järjestelmä sor-tuu ympärillemme, useimpien amerikalaisen mieli kääntyy menneisyyteen ja he tahtovat palata takaisin turvallisille saa-riilleen, jotka he mielikuvituksessaan kerran omissivat. Tällai-nen on luonnollista, mutta jos se jatkuu, se voi osottaa tui-tohoisaksi. Meillä on runsaasti todistuksia siitä, ettei meidän tulisi emmekä me voi palata vanhaan aikaan. Vuosien 1919 ja 1929 välinen vuosikymmen, kaikkine aineellisine edistyskseen, oli sittenkin tyrmistytävää aikaa. Se aikahan kehitti ylijuma-likseen sellaiset miehet ja naiset kuin Samuel Insull, Al Ca-pone, Warren Harding, Texas Guinan, Calvin Coolidge, Char-les E. Mitchell ja Albert H. Wiggin. Tämän lisäksi se aika on kuollut ja vaikka tahtoisimmekin, me emme voi palauttaa sitä henkiin. Silloista rietasta voitojen inflatiota ei voida pa-lauttaa.

Amerikalaisen, ja varsinkin Amerikan työlläisten, on kään-nettävä katseensa tulevaisuuteen ja oltava apuna uuden Ameri-kan rakennustyössä. Edistääksemme uutta Amerikkaa, uutta maailmaa, jossa kaikilla on tilaisuus kehittyä, meidän on lakat-taavaa yrittämästä päästä kansalaistovereitteemme yläpuolelle, toisten riistäjiksi, joka elähdyytti melkein kaikkia amerikalaisia edellämäinnettuna vuosikymmenenä.

HALLITUKSEN RAHAPOLITIikka SYNNYTTÄNYT MYRSKYN

Linnarauh, joka viime maaliskuulla presidentti Rooseveltin virkaanastuessa solmittiin, näyttää nyt päättyneen. Eikä siinä vielä kaikki. Moninaisista aineksista kokoonpantu demokraat-tipuolue, johon kuuluu pohjoisvaltioiden katolilaisia ja etelä-valtioiden fundamentalisteja, pohjoisvaltioiden teollisuudenharjoittajia ja etelävaltioiden farmareita, on hajallaan. Porvarien keskinäiset kiistat eivät ole puhjennet ainoastaan puolueiden välille, vaan ne ulottuvat vielä demokraattipuolueen sisällekin.

Ensimmäiset hyökkäykset Rooseveltin hallitusta vastaan tu-livat suurteollisuuden harjoittajien puolelta teollisuuskoodeja vastaan. Suurkapitalistit, sellaiset kuin Ford, terästehtaiden omistajat, hiiliparoonit y.m., jotka ovat kauan onnistuneesti kyenneet estämään työläistensä järjestymisen, eivät antaisi hallitukselle minkäänlaista sananvaltaa teollisuuden johdossa, eikä myöskään työläisilleen sanansijaa palkoista, työajan pituudesta ja työoloista päätettäessä. Näiden teollisuuden harjoittajien hyökkäykset sitä vähääkin kontrollia vastaan, mitä hallituksen puolelta on arkailleen esitetty, ovat käyneet viimeisten päivien aikana äänekkäämmiksi ja äkäisemmiksi.

Mutta erimielisyyden demokraattipuolueessa ja hajaantumisen hallituksessa lopullisesti aiheutti presidentin rahapolitiikka. Meidän tiedämme, että rahastoviraston henkilökunta on vii-meisten päivien ajalla kokonaan muuttunut, presidentin ja ra-hastoviraston taloudellisia neuvonantajia on eronnut ja nyt lop-pujen lopuksi Al Smith, demokraattipuolueen suurin haka-mies Rooseveltin jälkeen, on alkanut avoimesti vastustaa presi-dentin rahapolitiikkaa. Hän vaatii pikaisesti kulkakannalle pala-tumista.

Mutta vasta tammikuulla, jolloin kongressi kokoontuu, näh-dään kuinka laajalle hajaantuminen demokraattipuolueen sisäl-lä ulottuu ja kääntyykö kongressin enemmistö presidenttiä vastaan.

Presidentin kullanosstopolitiikka, joka on suurimman myrs-kyn aiheuttanut, ei ole vielä tähän mennessä saanut sanottavia aikaan. Inflatiopolitiikkakannan maassa, joka on luopunut kul-takannalta ja jossa kotoisten markkinin laajuus määrää hin-nat, pelkkä kullan osto ei vaikuta suuresti hintoihin. Mut-ta sillä on hälyttävää vaikutusta toisiin maihin, se uhkaa maail-maa ärsyttävällä taistellulla kultavarastoista ja ehkä vielä avus-taa amerikalaisen dollarin pakoa muihin maihin. Näistä syistä monet presidentin entiset ystävätkin ovat asettuneet hänen ra-hapolitiikkaansa vastustamaan.

Ne sosialistitkin, jotka ovat johdonmukaisesti kannattaneet kontrollioitua inflatiota, kuten esim. Norman Thomas, pitävät myös kullan ostopolitiikkaa epäsuotavana. Samoin he tuo-mitsevat paperirahan ulosannon hallituksen juoksevien meno-jen maksamiseen. Mutta heidän mielestään, jos presidentti to-della tahtoo saada inflations aikaan, hänen olisi teetettävä ylei-siä töitä, etupäässä sellaisia yleisiä töitä, jotka ajan päälle mak-savat itsensä ja maksettava niistä sitä varten ulosannetuilla se-telirahoilla, joita vedetään liikkeestä pois sitä mukaa kun ra-kennetut yleiset laitokset, kuten työväen asunnot, voimalai-tokset y.m. maksavat itse itseään. Tämä heidän mielestään

Puolan ja Venäjän suhteissa tapahtunut käänne

Otsikossa mainitusta kysy-myksestä kirjoittaa nimimerkki U. T. (Urho Toivonen), joka hil-jattain on käynyt Puolassa ja muutenkin tuntee Puolan oloja hyvin. "Turun Sanomissa" se-raavaa:

Puolan itsenäisyyden 15-vuo-tispäivä sattui monessa suhtees-sa toisenlaisen aikaan kuin menneinä vuosina. Vaikka vuo-denanka on sama, niin se asema, mikä Puolalla nyt on kanainvä-lisissä suhteissa, on entiseään melkoisesti muuttunut.

Puolaan äskettäin tekemälläni matkalla sain tilaisuuden keskus-tella monien huomattavassa ase-massa olevien puolalaisten kanss-a sekä Puolan ulkopoliittikkaa että sen sisäisiä asioita koskevia kysymyksiä. Suomalainen lukija ei saata olla välimpitiä-mään siitä, mitä Puolassa näytin ajatellaan esim. Venäjästä. Vä-limpeittämättä emme voi myös käään olla niistä pyrkimyksistä, joita Puolan nykyisellä hallituksella on maan valtiotiesäntöön ke-hittämiseksi.

Kun Hitler kannattajineen vii-me talvena otti Saksassa vallan käsiinsä, oli tällä tapahtumalla heti havaittavissa olevat kansai-nväliset vaikutuksensa monene suuntaan. Länteen päin merkit-si Saksassa tapahtunut käänne sen luottamuksen häviämistä, jo-ta sekä Stresemann että Brü-nning olivat harkittu poliittikai-liaan luoheet Saksan ja Länsi-Euroopan välille. Itään päin oli ennen pitkää havaittavissa tuo-senlainen vaikutus. Puolassa ei liene aikaisemminkaan täydelli-sesti luotettu Saksaan, vaikka mitään välitöntä vaaraa ei näh-tykään. Puolalla oli ollut varaa

jättää suhteensa Venäjään sille epämääräisyyden kannalle, joka on vallinnut monien muidenkin maiden suhteissa Venäjään. Hit-lerin valtaan nousu loi kuitenkin nopeasti edellytykset eräänlai-selle suunnan muutokselle. Poo-la suuntasi katseensa omaan his-toriaansa. Se oli täynnä taiste-lua kahdella rintamalla, Puola oli pyrkinyt valtaamaan mahdolli-simman suuren osan Venäjän la-keuksia länsimaiselle sivistyk-selle samaan aikaan kuin sen oli länsessä puolustauduttava sak-salaista laajentumista vastaan. Historia varoitti ja neuvoi. Vuo-tisajasta sitten tapahtunut Poo-lan ja Liettuan lähentyminen oli käynyt mahdolliseksi sen vaaran edessä, minä päälletunkeva sak-salaisuus oli molemmille. Mitä luonnollisin oli kysymys, eikö Puola voisi saada aikaan Venä-jän kanssa sellaista sopua, että sen selkäpuoli olisi yllätyksiltä turvattu.

Venäjäkään vallanpitäjä ei-vät katseelle kansallissosialis-tien nousua aivan huolettomina. Saksan nykyiset johtajat olivat liiankin monen kertaan puhu-neet ja kirjoittaneet tavalla, mi-kä oli omansa se näyttämään le-vottomuutta Moskovaan. Täh-täsi Saksan valtiopirinsa laajen-tumiseen Venäjän kustannuksel-lo? Eivätkö saksalaiset olleet puhuneet Ukrainan sopivaisuus-ta saksalaisten asutettavak-si?

Lontoossa äkkiiä kesällä tehty hyökkäysmääritelmiä koskeva sopimus osoitti koko maailmalle, että Puolan ja Venäjän suhteet olivat saaneet uuden sisällön. Iäi-vän kysyttäväksi, kuinka pitkäl-le Puola voi tällä linjalla mennä.

— Puolan ja Venäjän suhteis-sa on tapahtunut todellinen lähen-tyminen, lausuu muudan Puolaan julkisuuden miehistä, kun hänen kanssaan asiasta keskustelen, ja tälle lähentymiselle on luonnolli-set edellytykset. Puola on tyy-tymäisen rajoihinsa, se ei kaipaa eikä tavoittele mitään lisäeduita. Tästä syystä on se epäluo, jo-ta Neuvostoliitossa aikaisemmin on tunnettu Puolan ulkopoliitiik-kaa kohtaan, ollut aiheuton. Olemme kuitenkin tietoisia siitä, että tämä epäluulo on hälynty-nyt Moskovassa ollaan vakuu-tettuja Puolan rauhanrakau-detta. Puolahan on oikeastaan aina ollut rauhaa rakastava kan-sa. Me emme saakaan enää nyt, kun kerran olemme kärsineet toista vuosisataa kestäneen nöy-rytyksen ajan heittäyttyä sak-manlaiseen hyväuskoisuuteen kuin 1700-luvulla. Puolan täytyy olla puolustuskykyinen, mutta samalla sen on kehitettävä suhteita naapureihinsa siten, että sen ei tarvitse joutua sellaiseen puristukseen kuin aikaisemmin. Venäjän kanssa ovat suhteet hy-vät, ystävälliset. Tätä ei ole ymmärrettävä siten, että Puola nukkuisi Venäjän kanssa samas-sa sangyssä. Meillä ei ole mi-tään salaisia sopimuksia Venäjän kanssa, mutta pohja avoimelle ja käytännölliselle yhteistoimin-nalle eri aloilla alkaa lujittua.

Tämän kannan takana on Poo-la yhtenäisenä ja ehjänä. Joku ruhtinas Sapielha saattaa tosin Vilnassa ystävien puolta toi-nessa äänensävyssä, mutta Var-sossa ei tälle puheelle anneta suurtakaan arvoa.

Mitä taas Saksaan tulee, ovat puolalaiset yhtä epäluuloisia kuin

alkaisemminkin, epäluuloisia, mutta levollisia. Varsovassa tuntuu siltä kuin luottaisi Poo-la täydellisesti siihen, että sen oma päättäväisyys turvaa sen kussirajankin koskemattomuuden. "Ei millimetriäkään Poo-lan alueesta ole luovutettava ke-nellekään vierasle." Näin sanoo sekä hallituksen kannattajia että opposition johtomies. Kuulee li-sättävän: "Jos me myönnymme vähimmäskään määrässä, on tie auki seuraavaan Puolan jakoon. Me tahdomme elää rau-hassa Saksankin kanssa, mutta mihinkään myönnetyksiin Poo-lan cheyden kustannuksella ei suostuta."

Tämä kanta ei ole ylimielisen pyöstyälyä eikä pokkamaisen ke-vyymielisyyden ilmaus, vaan on sen tukena tiukka harkinta. Poo-lalaiset tuntevat saksalaisen mentaliteetin ehkä paremmin kuin kukaan muu. Heidän käsi-tyksensä mukaan ei Saksaa voida tyydyttää periytyvällä, vaan aset-tamalla ehdottomuuden kannal-le Puolan käytävän yhtä vä-hän kuin Sleesiankaan luovutta-misesta ei puolalaisten suostu mi-hinkään neuvotteluihin.

Se levollisuus, joka nykyisin ilmenee tässä ehdottomuudessa, saa selityksensä Puolan ja Ve-näjän suhteissa tapahtuneesta käänteestä. Keskusteluni eri hen-kiöitten kanssa antoivat riittä-västi pohjaa seuraavalle johto-päätökselle: Puola on vakuut-tu siitä, että Venäjä ei nykyisel-lään antaudu mihinkään poliitti-seen peliin Puolan koskematto-muuden kustannuksella, vaan on päinvastoin valmis avoimesti sa-pomaan, että sen mielestä Poo-lan länsi- kuten itärajakin ovat oikeat ja sellaisinaan säilytettä-vät.

Puolan ja Venäjän suhteiden tällainen kehitys on epäilemättä saanut aikaan sen, että Puolan kansainvälistä asemaa on nyt sen itsenäisyyden 15-vuotispäivänä, pidettävä lujempaan kuin se koskaan on ollut. Ja väärin oli-si myös sanoa, että Puola olisi jonkun toisen suurvalan vasalli. Puolan suhteet Ranskaan ovat yhtä läheiset kuin aikaisemmin-kin, mutta tämän vuoden kan-sainväliset tapahtumat ovat osoit-taneet, että Puolan ulkopoliitiik-ka ei enää ota ohjeitaan Rans-kasta, vaan noudattaa Puolan omia, kansallisia linjoja.

Urheilu

W. A. A. Notes

The league office would like to get the address of each club in the league. Kindly send it in immediately.

Hugo Erickson, 275 Marshall St., Fitchburg, Mass

Maailmanennätysten kesä

Neljätoista uutta ennätystä syn-tyi viime kesän yleis-urheilukilpailuissa

VIIDENNESTATOISTA RIITAA

Kansainvälinen urheiluliitto ko-koutuu ensi kesänä Tukholmas-sa. Tällöin se m.m. käsittelee uusia maailmanennätysiksi hy-väksyttäväksi ehdotetut tulokset. Näitä tuloksia tulee silloin ole-maan käsiteltävänä vähintään 14, sillä niin monta uutta maailman-ennätystä syntyi kuluneen kilpai-lukauden aikana. Nämä, toistai-seksi epäviralliset, uudet mail-manennätykset ovat seuraavat:

220 jardia (201.17 m.) 20.4 Metcalfe, USA, 16—6—33 Chicagossa.
440 jardia (402.34 m.) 47.2 Hardin, USA, 16—6—33 Chicagossa.
600 jardia (548.62 m.) 1:09 Eastman, USA, 13—4—33 San Franciscoissa.
880 jardia (804.67 m.) 1:50.9 Hornbostel, USA, 16—6—33 Chi-tagossa.
1,500 m. 3:49.0 Beccali, Italia, 17—9—33 Milanossa.
1 maili (1,609.34 m.) 4:07.6 Lovelock, Unsi-Seelanti, 16—6—33 New Havenissa, Conn.
3,000 m. 8:19.5 L. Lehtinen, Suomi, 21—6—33 Helsingissä.
4 mailia (6,437.37 m.) 10:01.0 V. Isohollo, Suomi, 20—7—33 Viipurissa.
2 tunnin juoksu 33,642 m. Har-per, Englanti, 18—9—33 Lontoossa.
220 jardin aitaajuus 33.9 Har-din, USA, 1—6—33 Chicagossa.
Korkeushyppy 204.5 Marty, USA, 14—5—33 Fresnoissa.
Seiväshyppy 434 Graber, USA, 16—6—33 Chicagossa. Edellisenä kesänä Graber hyppäsi 437, mut-ta sitä tulosta ei ole hyväksytty maailmanennätyskeksi.
Kuulantyöntö 16.09 Tirranze, USA, 16—6—33 Chicagossa. Dou-

da työnsi edellisenä kesänä Pra-hassa 16.20 ja Sexton USA:ssa 16.16.5, mutta niitä tuloksia ei kummankaan maan urheiluliitto ole ehdottanut maailmanennä-tyksiksi.

Keihäänheitto 76.10 M. Järvi-nen, Suomi, 18—6—33 Helsingis-sä.

Näiden tulosten lisäksi on sak-salainen Siewert saavuttanut 10-ottelussa 8.467.62 pistettä, joka on virallista maailmanennätystä pahempi pistemäärä. Siewertin tuloksena on kuitenkin laskettu korkeushypyssä tulos 182.5, väi-ka sääntöjen mukaan vain täydet sentit lasketaan. Tämän sään-nöksen — joka muuten on aivan kuluhtuon, koska esim. tuumissa saavutetut tulokset lasketaan sel-laisinaan, vaikka niissä tulevat millitkin kysymykseen — mu-kaan Siewertin tulosta ei voida ennätykseksi hyväksyä.

NEW YORK CITY TYÖVÄENTALOLLA

Päivälista:

Tiistaina, 28 p. Mieskuoron harjoitus klo 7.30. Ompeluseu-ra klo 8. Tanssit klo 8.30.

Keskiviikkona, 29 p. Paana-tanssit klo 8.30. (Kiitospäivän aattotanssit).

Torstaina, 30 p. Kiitospäivä-päivälliset, ravintolassa. Soittoa kello 1—4. Tanssit, klo 8.30. Lai-nakinjasto avoinna klo 8—10.

Perjantaina, jouluk. 1 p. "Kos-kenlaskijan morsian", harjoitus klo 8.

Lauantaina, jouluk. 2 p. Volpi Leudon konsertti Vesan salissa klo 8.30. Tanssit klo 8.30 (Ylä-salissa).

Sunnuntaina, jouluk. 3 p. "Ty-t kökoululla", näytännö klo 4 j. p. (Portchesteriläisten vierailu). Tanssit klo 8.30.

Keskiviikko-ilta ja tors-taina koko päivä!

Ensi keskiviikkona, kiitospäi-vän aattona, 29 päivänä Työvä-entalo on kokonaan nuoren väen hallussa. Vesan pojat ovat jär-jestäneet tämän syksyn ensimäi-set ja suudet paanattanssit, alka-en kello 8.30.

Paanattansseissa on erikoisuuksia, kuten soitto; Wally De So-to, nuorten suosikki-orkesteri soittaa. Muutakin erikoisuuksia, joista ilmoitetaan vasta keskiviikko-illan tansseissa.

Kiitospäiväpäivälliset

Työväentalon ravintolassa koko perheelle! Se on tämän päivän kysymys. Kalkkunapäivällinen, kaikkine siivu- ja jälkiruokineen ja kahveineen, maksaa vain 60 senttiä. Tuokaa koko perheenne Kiitospäivänä Työväentalolle.

New Yorkin S. O. osaston tun-netut soittajat soittavat päivä-lissoittoa Työväentalon ravinto-lassa, torstaina, kiitospäivänä, kello 1—4, joten saamme kerran-kin syödä soiton kera!

Kiitopäiväntanssit, Työväenta-lolla, alkavat torstain iltana klo 8.30, muodostaan iloisat päättä-jäiset kiitospäivän vietolle.

Volpi Leuto, konsertti

Lauantaina, joulukuun 2 p päi-vänä, antaa Volpi Leuto ensimäi-sen konserttinsa Työväentalolla, Vesan salissa, alkaen kello 8.30 illalla.

Ohjelmaa alkaa Handelin "Gia Mi Sembra" sävellyksellä, jota seuraa Shubertin "Oi rauhaa suo" ja kolmantena Brahmin "Elkuista lempeä".

Neljännessä osassa on Kuulan "Tuijaton tulehen kauan" ja Merikannon "Elämälle". Viimeise-nä numerona "Helsinki", mai-nitaksemme tässä vain muuta-mia niistä nuemroista, joita Leu-to laulaa.

Säestäjänä tunnettu pianisti Carlos Lugo. Konserttiin lippu-ja etukäteen saatavana 35 sen-tillä. Ovella 40 senttiä.

"Tyttökoululla"

Sunnuntaina, joulukuun 3 p äi-vänä esitetään Työväentalolla kolminäytöksinen huvinäytelmä "Tyttökoululla", kirjoittanut Ce-cilia Kuitunen.

Tämä näytelmä liikkuu nyky-päivän elämässä. Tapahtuma-paikkana tyttökoulun vastaanot-tohuone. Tämä näytelmä on yllätyksiä täynnä ja pitää katso-jan mukanaan alusta loppuun.

"Tyttökoululla" esitetään Port Chesterin S. O. on näyteltäjäin vierailinäytännöä ja kun tämä on ensimmäinen Port Chesterin toverien vierailu, niin kehoitam-me New Yorkin ja ympäristön suomalaisia tulemaan, tutustua-seen vierailuihin tovereihin.

Näytännö alkaa kello 4 iltapäi-vällä ja näytännön jälkeen seu-raa vilkas tanssi.

Kokousuutisia

New Yorkin S. S. Osaston ko-kouksessa, torstaina marraskuun

JUTUSTELUA

Teatterinjohtaja ja kriitikko

Erään suuren wirtillisen teatterin johtajan sanotaan kimpaanantuneen pa-hoin eräseen kritikkoon, joka ei kir-joittoaun hänen teatteristaan tarpeek-si ystävällisesti.

Eräänä iltana sitten teatterinjohta-ja istui pelaamaan bridge kritiikin perheläkkäriin kanssa ja käytti tilai-suutta tiedustellakseen miten hänen vihaamansa arvostelijan terveyden lai-ta oli.

— Ei varsin hyvin, vastasi lääkäri. Hänellä on astma.

— Vai niin, vai astma, sanoi johtaja ja hymyili.

— Älä hoiitse liian aikaisin, jatkoi lääkäri. Ninkuin tiedetään, astma taak-kaa heman varovaisuutta noudattaa pit-kan iän. Monet astma-potilaat, jo-tka ovat kunnialla päässeet videnky-men vuoden ikään, elävät kahdek-sankymmenvuotiaiksi ja vanhemmiksi-kin.

— Vai niin, tuumi johtaja. Etkö voisi parantaa häntä? Minä maksan kustannukset!

Onnittelut olivat ennen- aikaisia

Steppastimme seuraavaan New Lea-derin jutustelusta:

"Milwaukeessa" lausui erä lääkäri sairaalan lepohuoneessa toverilleen, "Al Benson, sosialistinen sheriffi, hää-tää 12,000 työväenluokan perhettä a-sunnotaan joka kuukausi. Minulla on kotona leikkauks New York Times-ista, jossa siitä kerrotaan."

"Ninkö?" lausui toinen lääkäri. "O-len täällä huomenna tähän aikaan. Muista tuoda leikkaus tänne mukana-si."

"Olen suruissani," lausui lääkäri seuraavana päivänä. "Tein pienen e-rehdyksen. Ei se ollutkaan Timesissa. Mutta tässä se on, painatuna."

Ja tällöin hän esitti toverilleen New Yorkin kaupungin kommunistipuolueen vaaliohjelman.

Silloin tälle lääkärielle, joka näin oli erehtynyt, selitettiin, että Al Benson ei ole ollut, Milwaukeen kaupungin sheriffinä enää vuoteen että Milwau-keessa tuskin on 120,000 perhettä e-nemmän ja että hänen täytyisi työs-

kennellä kolme työvuorok- vuorokau-dessa saadakseen koko kaupungin vä-estön häädetyksi asunotistaan kerran vuodeksa ja viidennen osan vielä tois-kertaan päälle päätteeksi.

Kaikki nämä ja monet muut yhtä totuudenmukaiset kommunistien jutut sosialisteista palauttavat meidänkin mieleemme erään jutun. Sol Ginsberg kohtasi kadulla toverinsa, joka lausui: "Onnittelien sinua. Olen kuullut että 'Jenny Clevelandissa on tehnyt miljoj-na dollaria kiinteistösijoituksia.'"

"Kiitos onnittelusta," lausui Sol. "Henkilö vain ei ollut veljeni: vaan serkkuni. Eikä se myöskään ollut Cle-velandissa, vaan Toledoissa. Eikä se myöskään ollut kiinteistösijoituksissa, vaan elokuvateatterialalla. Eikä kysy myöskään ollut miljoona dollaria, vaan kaksi miljoonaa. Eikä hän sitä saa-nut, vaan menettä. Muussa suhteessa olet oikeassa."

Kommunistien jutut sosialisteista o-vat yleensä yhtä totuuden mukaisia.

Eräs historiallinen virhe oikaistu

Yleensä on ollut valialla se käsitys, että Mrs. O'Learyn lehmä potkasi lam-pun kumoon ja sytytti Chicagon suu-ren tulipalon vuonna 1871, joka palo oli hirvittävin koko maan historissa. Nyt kuitenkin on varmoista lähteistä saatu selville, että Mrs. O'Learyn lehmä oli aivan syytön, vaan oli juuri naapurin navetan vinnille kerääntynyt muutamia nuoria miehiä juopottele-maan ja nämä olivat turhineet sa-vukkeistaan tulen vinnillä olevin hel-min ja niin tuli sytty. Viina ja tu-pakka saavat siis nyt syyn niskaansa tästäkin maailman yhdestä tuhoisim-masta tulipalosta.

Litvinov Waldorf Astorissa

"Kun Amerikan kansallishymnin ää-velet olivat tauonneet ja yleisö, joka oli sitä seisoiltaan kunnellut, alkoi istua, alkoivat Waldorf Astor hotellin suuren juhlasalin kullatut urut dosia Inter-nationaaliln, Venäjän kansallishymnin sävelillä..."

Näillä sanoilla alkoivat sanomalehti-en kuvaukset viime lauantaina edelli-senä iltana New Yorkissa Waldorf As-

olisi paljon parempi tapa kuin maksaa näistä töistä bondeilla, joista hallituksen on maksettava korkoa.

Professori Warrenin ja presidentti Rooseveltin kultapoli-tiikka, lyhyesti sanottuna on saanut arvostelua osakseen mitä moninaisemmista piireistä. Sosialistit luonnollisesti arvoste-livat sitä kokonaan toista syistä kuin kaupakamarit. Sosia-listit arvostelivat sitä siksi kun sillä ei ole kyetty vilkastutta-maan teollisuutta, vaan se paremminkin on lamauttanut sitä kun se on kylvänyt epäluottamusta joka puolelle. Porvaristo taas vastustaa sitä siksi kun se epäilee kaikkia uudella kokei-lua, vaikkapa se olisi tarkoitettukin heidän ja heidän järjes-telmänsä hyväksi.

Asiamiehet, jotka aikovat levittää tätä vuonna joulu-korttejamme,

pyytäköt mallit lähetettäväksi. Emme lähetä niitä nyt summassa kaikille asiamiehille. Toivoisimme kumminkin että mahdollisimman useat asiamiehet voisivat huomiotaan lainata tällekin kysymykselle.

RAIVAAJA, Box 600, Fitchburg, Mass.

23 päivänä, puhetta johti Otto West, pöytäkirjuriina Olga Long, järjestäjänä M. W. Bruun.

Järjestäjä ilmoitti, että englantilaiskoulun aloittaa toimintansa Työväentalolla torstaina iltapäivällä, niin pian kuin riittävä määrä oppilaita ilmaantuu. Oppilaita aikovat levittää ilmoittautua Raivaajan konttorissa, toveri Hedmanilla ja Olga Longille, Työväentalolla.

Kokouksessa painostettiin erikoisesti sitä, että jokaisen suomalaisen olisi otettava kansalaispaperit, sillä nykyään työnsaanti riippuu hyvin paljon siitä jos on kansalainen. Työväentalolla pidettävässä englanninkielisessä annetaan erikoinen huomio niiden kysymysten opastuksessa joita toisten kansalaispaperien saamisessa tarvitaan.

Tyttöjen voimisteluseuran perustaminen oli esillä taaskin ja siitä päätettiin, että jos tarpeellinen määrä tyttöjä ilmaantuu, niin johtaja palkataan työlle.

O'ga Long selosti keskuksimiehen kokouksen menoa, mainiten tärkeimmistä keskusteluista. Lauluseuroja koskevan kysymyksen johdosta päätettiin, että lauluseurat kutsutaan kokoukseen torstaina joulukuun 7 päivänä, jossa lauluseuroja koskevat kysymykset tulevat esille.

Näyttämön talosta ilmoitettiin Fitchburgin Saiman näytelijävierailu t. k. 26 p. farssioperetilla "Sodoma ja Gomorra", sekä Port Chesterin toverien vierailu "Tytötkoululla", sunnuntaina, joulukuun 3 päivänä. Oman näyttämön toimesta esitetään joulukuun 10 päivänä "Koskenlaskijan morsian".

Uutena jäsenenä liittyi osastoon Edward O. Johnson, esittänyt August Stark. Puhteenjohtaja lausui uuden jäsenen tervetulleeksi ja kehotti toimintaan.

Fanny Lahti ilmoitti, että Vasan salin karttiinrahastoon vielä kerätään rahaa ja toivotaan, jokainen osastomme naisjäs jäsen miehekin lahjoittaisivat osansa, siten avustetaan osasto.

W. Hedman ilmoitti, että Vasan salin näyttämörahastoon kutsutaan nyt päättäneen työsä. Näyttämö, kartineineen, on tullut maksamaan \$227, jotenkin saman summan mikä ennakkolta arvioitiin. Komitea vapautettiin.

Kansalaistutkimuskomitean puolesta O'ga Long ilmoitti, että komitea on valmis avustamaan suomalaisia kansalaisiksi.

Keskustelussa, koskien alaosastoon osastotoukokouksiin, päätettiin kehittää jokaista alaosastoa ottamaan osaa osaston virallisiin kokouksiin. Jos kaikki jäsenet eivät voi päästä, niin ainakin edustajat ovat lähetettävät seostamaan mitä komiteoissa on tekeillä.

Raivaajan levityskilpailua selosti Wilho Hedman, mainiten, että kilpailu on käynnissä ja tähänastiset tulokset näyttävät paremmilta kuin edellisissä vuosissa. Jäsenistöä kehoitettiin hankkimaan sellaisen suomalaisten osoitteita jotka eivät taloudellisesti

Missä ikinä maailman kolkassa asuu suomen kansaa, sinne menee myös Raivaaja.

sista syistä voi tilata lehteä, niin osasto avustaa heitä lehden saamisessa.

Toveri John Hill selosti kokouksen päätyttyä, matkansa keskevaltioihin, antaen sellaisen kuvan, että siellä työväki alkaa käsitä sen, että sosialistiseen toimintaan on uudelleen käytävä käsi. Myöhemmin seuraa tarkempi selostus matkailijan itsensä kertomus, joka julkaistaan Raivaajassa.

Tässä kun kiitospäivä on jo ovelta,

niin nyt on aika aloittaa joulun ja uuden vuoden onnentoivotusten keräys Raivaajaan.

Joka vuosi Raivaajan onnentoivotuslistat ovat jatkuneet ja paikalliskuntien keskeinen kilpailu siitä mistä pisimmät listat tulevat on parhailaan käynnissä.

Raivaajan New Yorkin konttorista on saatavana keräyslistoja, jonka haluamme saattaa Raivaajan asiamiesten huomioon.

Suomalaisia vangittu

Charles Carlson, talosta 4966 Broadway, joka on tunnettu nimellä "Väkijumapaasi" ja Joseph Late, talosta 12 West 127 kadulta, vangittiin viime torstaina epäiltyinä neljäntoista henkilön puukotamisesta. Vangitsemisen tapahtui sen johdosta, että heidän oletetaan puukottaneen mitä neljäätoista miestä, jotka ovat olleet todistajina joku aika sitten suurvaivamiehien edessä olleessa kuulustelussa, jossa Carlsonia syytettiin rikollisesta päällehyökkäyksestä. Miehet vangittiin talossa 2030 Madison Ave. Kun poliisi saapuivat, Carlson veti esille puukon ja uhkasi poliiseja, joten poliisi hyökkäsivät häneen kiinni ja puukko putosi ja Carlson vietiin poliisiasemalle. Asia oli esillä General Sessions oikeudessa, jossa tuomari Koenig määräsi Carlsonin \$5,000 takauksella pidettäväksi.

Poliisin selostuksen mukaan juttu juontui siitä, että marraskuun 4 päivänä puukotettu rakennuttaja Frank Mäkeä. Poliisi sano, että Carlson pelkäsi Mäen antautuvan hänen liikealalleen ja että puukotus johtui siitä.

Carlson on ennenkin ollut vankeudessa. Vuodella 1925 hänet tuomittiin Elmiraan murtovarkauudesta. Joseph Late on ensikerolalaisia. Myöhemmin tuli ilmi, että vaikka Carlson ei saanut takausrahaa, niin hän, lakimiehen avulla, pääsi vapaaksi habeas corpus lain nojalla. Late hankki takauksen ja pääsi vapaaksi.

Mies ammuttu Hollywood ravintolassa, 142 kadulla

Philip Brennan, 19 vuoden vanha, New York Times lehden konttoripolku, talosta 110 East 120 kadulta, oli tulossa Hollywood ravintolasta, 41 West 124 kadulta. Joku ampu häntä vatsaan. Hän on hyvin heikossa tilassa. Hospital of Joint Diseases, Madison Ave. ja 124 kadun kulmassa.

Vähän jälkeen ampumisen saapui suuri joukko poliiseja Hollywood ravintolaan. He suljivat

ravintolan ja haeskelivat ampujaa, mutta eivät löytäneet. Toista tuntia olivat ravintolassa olleet pidätyksissä ja poliisit haeskelivat ja kyselivät, mutta turhaan.

Brennanin toveri, Clement Brancals sano, että ampuja oli yksi niistä kahdesta nuoresta miehestä joitten kanssa Brennan oli ollut riddassa erään tytön kanssa jo viikko sitten. Salapoliisit sanoivat, että he löysivät revolverin siitä suunnalta jonne ampujan sanottiin juosse. Se on 32 kaliberin espanjalainen revolveri. Brancals sano, että juuri kun he tulivat ulos Hollywood ravintolasta, niin kaksi laukausta ammuttiin Brennania kohden, joista yksi sattui. Ravintolassa oli lähes kuusikymmentä henkilöä, suomalaisia ja toiskielisiä.

Hanurikilpailut

Keskiviikkona, marrask. 29 päivänä, on suuret hanurimestaruus kilpailut Vasa Castle haalissa 149 kadun ja Walton Ave. kulmassa. Kilpailussa esiintyvät maailman kuulut Pietro Deiro, Viola Turpeinen, Arvid Franzen, Andy Kosola, y. m. Neljäkymmentä Pietro Deiron oppilasta kilpailu. Kilpailut on järjestänyt International Accordion Club. Viittaamme ilmoitukseen.

JERSEY CITY, N. J.

Kiitospäivän tanssit.

Torstaina, Kiitospäivänä, on osaston talolla hauskat joulupäivän tanssit naisten ompeluseuran toimesta. Soitto tilaisuudessa tulee olemaan sellainen, että se tydyttää nuoria ja vanhempia. Sitten on ravintola siitä erikoineen, että siellä on monenmoiset kotitekoiset herkut. Parhain paikka siis on viettää Kiitospäivän iltaa osaston talolla Ompeluseuran naisten vieraina. Myöskin on näissä tansseissa itämailla hiljan tullut tietäjiä, joka ilmoittaa sinulle tulevaisuute. Tämä on ensimmäinen paikka täällä kun tämä tietäjä esiintyy. Ovi-rahalla tilaisuuteen on etukäteen 25c. ja ovelta peritään 30c. Lippuja on saatavana ompeluseuran naisilta ja osaston talolta voi pyytää puhelimella Bergen 3—0221.

WORCESTER, MASS

Tokoin luento

Sovittajalla keskiviikkona 29 p:nä klo 8 ei pidä unohtaa. Tämä on kolmas ja viimeinen elvytyslaista. Luennoitsijaa ottaa nyt tarkastelunsa "Sinikotkan". Voim on olla vakutettuja, että se on edellisiä parempi. Filmikuvia nähdään myös. Tervetuloa!

Petersonin

sauna on auki keskiviikkona t. k. 29 p. Huom! Torstaina on kiitospäivä. Tämä on kanssa hyvä muistaa saunassa kävijäin. — Niiku.

Aiti saanut kuolemanvammat autotapaturmassa; kaksi lasta loukkaantunut.

Mrs. Adam Grigaitis talosta 23 Beachkadulla, kuoli sunnuntai-iltana t. k. 26 p:nä St. Vincent-sairaustalossa niinhän vammoihin, jota hän sai, kun automobilillä, jota ajoi Donald J. Labay, Oxfordista, iski häntä Harding ja Pond katu-rysteyksessä puoli tuntia aikaiemmin. Vaimon mukana olleet kaksi lastansa loukkaantuivat lievästi.

Kuolemaniskun antaneen auton ajuri selitti, että tapaturman aikana satoi ja Mrs. Grigaitis kanto sateenvarjoa sillä tavalla, ettei hän nähtävästi huomannut auton lähestymistä, eikä hankkaan, ajuri huomannut kadun yli pyrkiviä ihmisiä, että olisi voinut tapaturman estää.

Surmansa saaneelle jäi puoliso ja neljä lasta.

Yksi hukkunut Indian-järveen; toinen pelastettu.

Lauantaina hukutti Indian-järveen Holdenkadun puolelle 16 vuoden ikäinen James Murray Syner, talossa 15 Lansing avenuellä asuvien Mr. ja Mrs. Henry Synerin ainoa poika. North korkeakoulun toisen luokan oppilas. Hukkuneen kanssa jäähän upunut 15 vuoden ikäinen Clarence Berglund, Mr. ja Mrs. Hjalmar Berglundin poika talosta 32 Parktown avenue, saatiin pelastetuksi ja vietiin kaupunginsairaalaan toimitukseen.

Molemmat pojat olivat luistelemassa, kun he upposivat jäähän. Syner painui heti veden alle, mutta Berglund jäi pitelemään kiinni jään reunasta ja kykeni huutamaan apua. Ensimmäisinä apuun joutuivat lähimmät asukkaat, mutta pian olivat myös paikalla veljekset Viljo ja John Viinikka, jotka sitten näytelivät pääosaan pelastustöissä. Heti huomattiin, että jää oli niin huonoa, ettei sinne voinut mennä. Löydettiin kolme tikaportaa, jotka sirottiin y-

teen. Näitä pitivät toiset kiinni ja Viljo Viinikka, 22 vuoden ikäinen, poika talosta 8 Shorehamkadulla, meni tikkauden päähän nuora kädessä. Hän heitti nuoran Berglundille, joka näin saatiin pelastetuksi. Pian olivat paikalla myöskin poliisit, jotka ryhtyivät etsimään hukkunutta Syneria. Hänen ruumiinsa saatiinkin ylös noin 40 minuutin kuluttua, vaan häntä ei voitu henkiinherättää. Vaikka kaikkia mahdollisia virvoituskeinoja käytettiin. Berglundin poikale annettiin ensi apu Viinikan kodissa, mistä hän myöhemmin vietiin sairaalaan.

Suomalaista sakotettu Holmes-puistotutussa.

Kahdelle niistä kolmesta suomalaisesta kommunistista, joita syytettiin tanssien runaamisesta Westminsterissä sijaitsevassa Holmes-parkissa lupakirjatta, tuomittiin täälläisessä korkeassa oikeudessa 25 dollarin sakko kummallekin. Sakotetut ovat Antti Oja ja Carl Rekonen, edellinen Gardnerista ja jälkimmäinen Ashburnhamista. Kolmas syytetty, joka vapautettiin, oli Frank Laakso, Gardnerista.

Jutun käsittelyn alkaessa vangittiin oikeustalon käytävällä fitchburgilainen Verner Mäki. Vangitsemismääräyksen oli antanut Westminsterin poliisipäällikkö. Tämän kirjoittaja ei tunne syytöstä tarkasti, mutta kuuluu sen pohjana olevan Mäen puhujan esiintyminen Westminsterissä pidetyssä kommunistien protestikokouksessa. Mäki vapautettiin 200 dollarin takauksella vastaan.

Telegram julkaisi McLevy'stä, Bridgeportin sosialistisesta pormestaria erikoiskirjoituksen

Viime sunnuntain numerossaan julkaisi Worcester Telegram laajan kirjoituksen Bridgeportin sosialistisesta pormestaria Jasper McLevy'stä. Kirjoitus oli varustettu koko sivun yli ulottuvalla otsikolla ja liittyi siihen kolme palstaa laaja McLevy'n kuva.

Kirjoituksen kyhääjä Joseph Lepsey... ensiksi - kertoo, että maanantaina marraskuun 13 p:nä, kello 12 päivällä toimitettiin Bridgeportissa seremoniat, joita ei ole ennen Uudessa Englannissa nähty. Pormestarin virkaan vihittiin sosialisti Jasper McLevy. Eikä hän ollut ainoa sosialisti, jonka Bridgeport valitsi. Kaksitoista aldermannia, kolme selectmannia ja kolme kaupungin sheriffiä on sosialisteja. Ei siis ollut ihme, jos Bridgeportin sanomalehdistä kertoivat, että demokraattiset ja republikaaniset ehdokkaat puistivat päättään suruista ja eivät käsitäneet mitä oli tapahtunut.

Kirjoittaja jatkaa kertomustaan lausuen, ettei Bridgeport kuitenkaan ollut milläänäkään, vaikka näin oli tapahtunut, eikä se säikähtänyt, vaikka oli peloteltu, että niin ja niin käy, jos McLevy valitaan. Molemmat vanhat puolueet olivat hoitaneet niin huonosti kaupungin asioita, että kansa oli jo kauan sitten itsekseen tuominut, että hitto vieköön kunnankin puoleen. Bridgeport äänesti sosialistia, mutta ei kuitenkaan voida totuuden mukaan sanoa, että Bridgeport sosialistit. McLevy'n valinta oli hänen persoonallinen voittonsa ja vain tekniillinen voit to sosialistipuolelle.

McLevy peräänantamaton sosialisti.

Bridgeportin uusi pormestari on tunnettu, luotettu ja kunnioitettu mies, kirjoittaja lausuu. Hän syntyi Bridgeportissa skotlantilaisista vanhemmista 1878. Neljäntoista vuoden ikäisenä hän alkoi kävellä työssä ja 25 vuotta sitten hän alkoi pyrkiä yleisiin virkoihin, aina sosialistien ehdokkaana. Monta kertaa häntä oli pyydetty asettumaan itsenäiseksi ehdokkaaksi, vaan hän oli aina hyljännyt kehoitukset, sillä hän ei ole tahtonut persoonallista voittoa, vaan voittoa puolueelleen ja aatteilleen. Ja vihdoin hän saavutti Bridgeportin — taikka Bridgeport saavutti hänet, miten vaan halutaan sanoa.

Mr. McLevy on kattaja. Hän on pannut monta hyvää kattoa bridgeportilaisten päälle ja nyt hän aikoo panna pitävän perustuksen heidän jalkojensa alle, kertoo kirjoittaja lausuneen Arnold Frece'n, Mr. McLevy'n vaalitaistelun johtajan.

Bridgeportin sosialistien ohjelma.

Mikä oli sosialistien ohjelma Bridgeportissa? kirjoittaja kysyy ja esittää sen oleen:

A. Kunnanhallituksen täydellinen uudelleen järjestäminen turhlauksen, saamattomuuden ja turmeluksen poistamiseksi.

B. Kunnallinen omistusoikeus yleisiin hyötylaitoksiin. Vesi-, kaasun- ja sähkömaksuja alennettava sinä aikana, kun kunnallista omistusoikeutta puhutaan.

C. Kunnantyyliä valittava kykyjen ja siviilipalveluslain perusteella.

D. Yksityiskohtainen tilinpito yleisistä menoista. Sellaisten määritelmien, kuin "palkkiot ja erikoispalvelukset" ja "luoksevat menot", tilitys poistaminen.

E. Kaupungin sääntöjen tarkka noudattaminen.

F. Kansanhallintoon palaaminen.

G. Kansalle tilaisuus lausua mielipiteensä Common Councilin (Board of Aldermen) kokouksissa.

H. Salaisten kokousten pitämisen lopettaminen.

I. Beechwood puiston pitämisen yleisenä huvittelupaikkana.

J. Suunnitelman mukainen hallitus tulevaisuuden rakentamista ja nykyisten vaatimusten vastaamista varten.

Esitettään yllämainitun ohjelman, jonka pohjalta Bridgeportin sosialistit vaalitaistelunsa käyvät ja voittonsa nauttivat, kertoo kirjoittaja mielenkiintoisia juttuja vaalitaistelusta. Rahaa vaalitaisteluun sosialistit saivat jokapulelta. Enimmäkseen raha tuli viisikymmentensittinä ja dollareina, mutta annettiin viitosia ja kympejakin ja vieläpä joitakin sadankin dollarin lahjoituksia. Bridgeport Post lehden toimittamassa koeäänestyksessä yrittivät demokraatit kiertäillä ja saada oman miehensä johtoon, ja he saivatkin eräissä vaiheissa, kun keräsivät kaikki mahdolliset äänestysliput ja merkitsivät ne miehelleen, mutta kun se tilaisuus loppui, niin pääsi McLevy johtoon ja pysyi johdossa loppuun asti. Kun tämä konsti ei auttanut, niin syyttivät porvarit sosialistien olevan epäluottamallisia, epäamerikkalaisia ja uskonnottomavastuita. Tähän syytökseen sosialistit vastasivat vaatien vastustajansa esittämään vaikka vain yhden rivin sosialistien ohjelmasta taikka julkaisuista syytöstenä todistukseksi. Haasteeseen ei vastattu.

Tämän jälkeen porvarit peiteltivät sanomalehdissä julkaita koko sivun ilmoituksilla, että jos sosialistit valitaan virkoihin, niin kaikki tehtaat muutetaan Bridgeportista pois. Tällöin sosialistit kysyivät vastustajiltaan, että kuinka monta tehdasta he ovat tuoneet Bridgeporttiin viimeisen neljän vuoden aikana. Tässä taas meni jauhot porvarien suihin.

Tämän jälkeen kaksi taikka kolme demokraattia matkusti Readingiin, Penn., jossa sosialistit ovat olleet vallassa, etsimään sieltä valtteja sosialisteja vastaan, vaan he eivät löytäneet. Readingissa todennäköisesti oltiin tyytyväisiä sosialistien edustottamisiin. Kun he eivät voineet käyttää Readingia aseenaan, ryhtyivät he hyökkäämään Milwaukeea vastaan, mutta tässä porvarit jälleen polttivat kynänsä. Daniel W. Hoan, sosialisti, joka on ollut 18 vuotta Milwaukeeen pormestarina, iski vastaan ja osoitti, että Milwaukee on yksi niistä seitsemästä Amerikan kaupungista, joissa teollisuuskien luku on lisääntynyt siten vuoden 1910, Milwaukeeen tehdastuotannon arvo on yhdeksänkertainen korkein Yhdysvalloissa, Milwaukee on halvin hinta valmistetulla kaasulla, Milwaukee alensi verojansa viime vuonna 26 millistä 23 millin (Bridgeportissa on verotaks 29 millia), Milwaukee on laajentunut 22:sta nelimiljailta 45:een nelimiljailin, siellä makssaa yhden perheen vesi \$6 vuodessa, kaupunki omistaa 30 miljoonan dollarin arvoisen vesilaitoksen, joka tuotti voittoa viime vuonna \$846,000. Yhdellekään laitoksen työläiselle ei makseta pienempää palkkaa kuin 50 senttiä tunnilla.

Vieli Mr. Hoan osoitti, että Wickersham raportissaan kehail Milwaukeeen olevan yhden niistä harvoista Amerikan kaupunkeista, jotka ei ole tekemisissä raketeerajain kanssa, Milwaukee sa on halvempi maksu kuin yhdessäkään saman kokoisessa kaupungissa Amerikkaa vankausvakuutusilla.

Kun tässäkin jutussa saivat porvarit näin pahasti nenälleen, niin toivat he puhumaan kenraali Smedley D. Butlerin, jonka avulla he uskoivat saavansa veteraanien äänet. Mutta tämäkään ei vedellyt. Silloin julkaisivat sosialistit lausunnon, jossa osoittivat, että tuo virastan eronnut sotaherra oli Brooklynissä Norman Thomasin kanssa väittellessään myöntänyt 1), että kaikki ne pienet ja isot sodat, joihin hän on osaanottanut, ovat olleet kapitalistien laskujen perimistekä, maailmansota mukaan luettuna, 2) armeijan ja gängste-

SAIRAAT MIEHET JA NAISET

Olla teidän vaivanne mikä tahansa niin Teitä kehoitetaan käymään Dr. Leslerin luona vapaaseen neuvotteluun, ja jos teidän sairautenne on parannettavissa, yrittää hän antaa teille pikaisen hoidon.

Potilaat sanovat: "En ole koskaan saanut niin perinpohjaista tarkastusta taikka niin pikaista apua. Toivon, että olisin tiennyt teistä aikemmin."

Seuraavia tautia hoidetaan: vereistä johtuneita sairauksia, ihon, rakkon ja munuaistautia; haavoja ja nappylöitä; heikkouksia, reumatismissä, lonkka- ja selkätaluuksia (ruusutaukko), silmiä, korvia, nenä, kurkku, keuhko- ja sydäntautia; vatsa- ja maksatauti; rauhashäiriöitä ja erikoisia naisten ja miesten vaivoja.

X-Ray, veri- ja kemiallisia tarkastuksia.

Puoli hinnat huonon ajan takia.

Kaikki pidetään täysin salassa. Monta suomalaista potilasta.

DR. LESLER

Konttori: Arkin, 10 ap. 7 jpp. Sunnunt. ja joulupäivinä 10 ap. 1 p. Puhelin: Caladonia 5-5953. 127 E. 39 St. (Lex. Ave. kulma, N. Y. City (29th ja Grand Central asema))

"Roinilan talossa"

Laulusekainen kansanlaulettu 3:ssa näytöks. kirj. Minna Canth.

— esitettään —

Warrenissa, Ohiossa

AUSTIN AVENUEEN HAALILLA

2 p:nä joulukuuta, alkaen kello 8.30 illalla

ESITTÄJÄT:

Tyyko Salmi, Tilda Lampi, David Lampi, Sylvia Helin, Theodore Niemi, Cila Helin, Ida Wesala, Henry Wesala, Wilho Hänenen, John Tarkkanen, Rudolf Niskanen ja joukko laulajia.

Tapahtuu Itä-Suomessa Roinilan talon pihalla.

Ei mitään kuullisvaihdoiksi.

LOPUKSI TANSSIA.

Ovireha: etukäteen 30 senttiä, ovelta 35 senttiä.

rijoonkon ero on se, että ensiksi mainittu ryhmä on laillinen ja 3) hän luki hiljattain sosialistipuolueen vuoden 1932 ohjelman ja olin hämmästynyt huomataksaan kuinka lähipitäen hän sen hyväksyy.

Luonnonlsta oli, että kun kansa kuuli minkälaiset myönteiset kenraali oli tehnyt, ei hänen matkansa demokraatteja auttanut. Päinvastoin monet taisivat ajatella, että koska sosialismi kelpaa kenraalille lähipitäen, niin kelpaa se myöskin heille.

BOSTON, MASS.

Kiitospäivä

tanssitaan Allstonin haalilla hyvän hanuriorkesterin pitäessä tahdistuolien. Eikä tarvitse olla tanssiksiä erityisesti mitään kiittämisen syytäkään. Siis kaikki tanssista nauttivia yleisö sinä iltana haalilla.

Quincyyn mieskuoro

saapuu Allstoniin vierailulle jouluk. 9 p. iltana ja tulee esittämään tuon hausean kappaleen "Laivan kannella", sekä muutakin musikaalista ohjelmaa. Pitäkääpä tämä mielessänne ja seurakkaa tarkempaa selostusta ensi viikon Raivaajassa. — Raportteri.

WEST WAREHAM

T. k. 30 p. on Kiitospäivä

Monessa perheessä pohditetaan mihinkä sitä menisi Kiitospäivä viettämään ja emännat ovat harrissaan kun aina pitää viettää juhlaansa ruuanlaitossa ja kotikarsissa. Mutta minä sanon, että tästä harmista pääsette, kun tulette W. Warehamin S. O:n haalille. Siellä ovat emännat, jotka laittavat soppaa kaikille. Ja nämä emännat ovat kuulua kokkaustaidostaan, joten kelpaa tulla juhlapäivänsä haalille, pälväinen on halpa, ainoastaan 25c ateria aikuisilla ja lapsilla 15c. Vähällä oli vielä unohtaa mainitsematta meidän huvipuoli. Nähkään on järjestetty tanssit palan painoksi ja ne alkavat klo 6 p. ja minä en tiedä vaikka kestäisivät aamuun asti. Soitosta ei ole

Dr. J. R. THURMAN

SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI

2002—5th Ave., 124 St., New York City

Tunnit: 10-12, 1-5, 6-8, suljettuna perjant. Tel. Harlem 7-3440. X-ray kone

Mrs. Katri Wilska

Suomalainen Kättilö

131 West 121 St., New York City Tel. Monument 2-9758

HANS KALM, Ph. D.

Teacher of Health Renewal

Tunnit sopimuksesta. CUMBERLAND 6-0822 485 PACIFIC STREET Near Pacific & Atlantic subway stations BROOKLYN, N. Y.

J. Alfred Anderson

LAKIMIES

Room 2103, Woolworth Building, 223 Broadway, New York, N. Y. Puh. Rector 2-9558 Kotipuhelin: Shore Road 5-1750

Mrs. Sandra Alkio

Suomalainen Kättilö

Puhelin: Harlem 7-9460 26 E. 125 St., NEW YORK CITY

Dr. Elias Anttila

HAMMASLÄÄKÄRI JA SUUKIRURGI

27-9 East 124 St., New York City. Tel. Harlem 7-8499

Tunnit: 10-12, 1-5, 7-9, ja Torst. 8 ill. Perjantaisin 10-1-5

Tri. ELNA M. MOBERG

SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI

Vastannottotunti: Maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja torstaina 10-12, 1-4, 5-8, lauantai 10-1. Perjantaisin ei vastaanoteta. X-ray kuvia.

15 W. 123 St., New York City Puhelin: Harlem 7-0160

Toht. ERNEST LAMPI

Suomalainen lääkäri — Kirurgi

Tunnit muutettu maan 6-8, tiist. 2-30 1-2-30, keskiviikk. 6-8, torst. 2-8, perj. 6-8, lauant. 4-8. Sunnuntaiin sopimukseen mukaan.

15 WEST 123 ST., N. Y. CITY Puhelin Harlem 7-0160

Dr. M. WERDEGAR

Kirurgi-hammaslääkäri

2 East 125th St., New York City. 5th Ave. kulma. Tel. Harlem 7-3445

Tunnit: Arkipäivinä 9-9 ill. Sunnuntaiin 9-1 jpp.

KÄTILÖ

MRS. NYSTRÖM

1959 1/2 Madison Ave., 125-6 kad. viilillä Tel. Harlem 7-7138 — New York City.

Dr. Alfred Anderson

LAKIMIES

Room 2103, Woolworth Building, 223 Broadway, New York, N. Y. Puh. Rector 2-9558 Kotipuhelin: Shore Road 5-1750

Mrs. Sandra Alkio

Suomalainen Kättilö

Puhelin: Harlem 7-9460 26 E. 125 St., NEW YORK CITY

Dr. Elias Anttila

HAMMASLÄÄKÄRI JA SUUKIRURGI

27-9 East 124 St., New York City. Tel. Harlem 7-8499

Tunnit: 10-12, 1-5, 7-9, ja Torst. 8 ill. Perjantaisin 10-1-5

Tri. ELNA M. MOBERG

SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI

Vastannottotunti: Maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja torstaina 10-12, 1-4, 5-8, lauantai 10-1. Perjantaisin ei vastaanoteta. X-ray kuvia.

15 W. 123 St., New York City Puhelin: Harlem 7-0160

Toht. ERNEST LAMPI

Suomalainen lääkäri — Kirurgi

Tunnit muutettu maan 6-8, tiist. 2-30 1-2-30, keskiviikk. 6-8, torst. 2-8, perj. 6-8, lauant. 4-8. Sunnuntaiin sopimukseen mukaan.

15 WEST 123 ST., N. Y. CITY Puhelin Harlem 7

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

PAIVALISTA:
F. C. G. Social Committee meets 7 o'clock tonight.
Saiman ompeluseuran kokous tänä-iltana kello 7:30 Saiman näyttämön pukuhuoneessa. Kaikki mukaan!
Saiman agitatorikomitean kokous tiistai-iltana klo 7 Raivaajan talolla.
Reipas Members selling tickets for Wednesday evening's dance are to make returns tonight to E. T.

Thanksgiving Eve Hop

From advance indications it seems that there will be a large crowd at the dance at Saima Hall, Wed. evening. Dancing from 8 until 2 in the morning with music by the Black and White Inn orchestra.

— Committee.

Kiitospäivän

aattoiltaan on paras Fitchburgin suomalaisten mennä Reippaan tanssiin, jotka aloitetaan kello kahdeksan illalla ja päätetään vasta kello kaksi aavulla.

Saiman naiset

Saapukaa joukolla kokoukseen tänä-iltana. Tässä kokouksessa, mikä pidetään näyttämön pukuhuoneessa kello 7:30 on esillä muitakin asioita kuin ompelimen.

Rachel ja Sævele Syrjä- lällä tyttö

Bostonista saapunut tieto kertoo että Sævele Syrjälä, lehtemme edesmenneen päätoimittajan Frans J. Syrjälän pojalle ja hänen vaimolleen Rachelille on

syntynyt viime lauantaina tyttö. Äiti ja lapsi ovat Bostonissa sijaitsevassa äiteyssairaalassa, jota kutsutaan "Boston Lying-In Hospital." Molemmat voivat hyvin. Lapsi painoi 8 paunaa ja 5 unssia.

MAITOFARMAREIL- LA KOKOUS HUO- MENNA

Kello 7:30 huomeniltana kokoontuvat ne maitofarmarit, jotka myyvät itse tuotteensa, Co-operative haaliin Upper Commonnilla pohtimaan mitä heidän olisi tehtävä suojellakseen NRA:n alaisena omia etujansa, joita uhkaavat vahingoittaa suurkauppi-
aat.

Lunenburgissa kauppa- lan kirjat hyvässä kunnossa

Valtion tilintarkastusviraston johtajan Theodore N. Waddellin julkisuuteen laskeman raportin mukaan kauppalan tilikirjat Lunenburgissa ovat hyvässä kunnossa. Tarkastuksen päätyttyä kauppalan tielle oli ylijääneitä varoja \$29,623.69.

Ashbyn kauppalan kirjojen pidossa valtion tilintarkastajat esittävät eräitä muutoksia. Yksi esitettyjä muutoksista on se, että rahastonhoitajan on merkittävä kirjoihinsa kaikki tulot, niihin kuuluen hautatonttien myynnistä saadut rahat m. m. Maksuja val-
ten on saatava selectmannien al-
lekirjoittama valtuutus. Mitään

väärinkäytöksiä eivät tarkastajat ole Ashbyn kauppalan kirjoissa huomanneet, mutta he katsovat käytännössä olevan kirjanpito-
systemin puutteelliseksi. Varo-
ja tarkastuksen päätyttyä oli
\$17,934.76.

Claessens saapuu Fitchburgiin jo iltapäivällä

Puhuu osuustoiminta-
haalissa kello 8 tänä-
iltana

Laajan puhujamatkan tehnyt August Claessens, newyorkilainen sosialisti ja Rand-koulun o-
pettaja, jota pidetään yhtenä mo-
nipuolisimpana puhujana mitä
Amerikan sosialistipuolueessa on,
ilmoittaa Saiman organisaatio-
jalle lähettämässään kortissa, et-
tä hän saapuu Bostonista Fitch-
burgiin jo iltapäivällä, joten hän
on valmis puhumaan Osuustoiminta-
haalissa ilmoitetulla ajalla
tänä-iltana.

Toveri Claessens on aina antanut suurta huomiota suomalaisten hommiille ja nykyin hän to-
dennäköisesti saapuu tänne näin
aikaiseen siksi, että saa tilaisuus-
den kuulla miten täällä menesty-
vät osuustoiminnat y. m. meikä-
läisten liikkeet ja pyrkimykset.

Älkää unohtako toveri Claessensin puhetilaisuutta, vaan saa-
pukaa siihen miehiä ja naisissa.
Claessens esitetään klo 8.

Jokainen Raivaajan ja
Nykyajan lukija sosialis-
tipuolueen jäseneksi!

To the Young People

August Claessens

At Cooperative hall this evening you will be afforded an opportunity which seldom can be yours. August Claessens of New York, well-known educator and leader in the Socialist movement will lecture on the NRA. Mr. Claessens is on a lecture tour which will take him into about 20 states and Fitchburg is quite fortunate in having him speak here. He is conceded to be one of the most versatile lecturers that ever served the party. He combines an extensive knowledge of Socialist philosophy and theory with a fund of wit that makes him a unique propagandist and educator. Small in stature, his magnificent voice has but few equals among the speakers in the movement. Mr. Claessens is arriving in this city at four o'clock from Boston and he will lecture at 8 p.m.

Venäjällä on tapah- tunut suuria muu- toksia parem- paan päin

Koskaan ennen historiassa ei ole tapahtunut niin suuria taloudellisia muutoksia kuin on tapahtunut Venäjällä muutamien viimeisten vuosien aikana, lausui Anna Louise Strong, 12 vuotta neuvostovaltakunnassa asunut amerikalainen journalisti, kun hän puhui eilen iltapäivällä Community Forumilla Universalist kir-
kossa Daykardilla.

Puhujan esitteli maimuton forumin puheenjohtaja ja mainitun kirkon pastori Max A. Kapp, joka tervehdyspuheessaan selosti forumin tarkoituksen, minkä sanoen olevan jakaa tietoja niistä suurista kysymyksistä, jotka nykyään kautta maailman ihmisten mieltä kiinnostavat.

On luonnollista, tri Strong lausui, kun hän puheensa aloitti, että Venäjällä, joka vielä viisitoista vuotta sitten oli aivan takapajainen maa, löytöy yhä monenlaisia olosuhteita. Eihän siellä vielä 10 vuotta takaperin ollut juuri minkäänlaisia koneita ja yhteisliikettävänä on ollut enemmän kuin sata kansallisuutta, joka ei ole pieni tehtävä.

Puhuja, joka yli kaksitoista

Uutis-ilmoituksia

ASHTABULA, OHIO
Raivaajan ja Nykyajan asiamiehille toimivat: Lydia Aunela, 1514 W. 29 St., Henry Auer, 1303 W. 6 St. ja Emil Wiljamaa, 1328 Lake Ave.

MAYNARD, MASS.
Hj. Linden toimii Raivaajan paikallisen tilausasiamiehenä. Toimittakaa hänelle asiansa ja uudistakaa tilauksenne.

August Saarela on Raivaajan paikallisen ilmoitusasiamiehenä. Käännykää luottamuksella hänen puoleensa Raivaajan ilmoituksia koskeissa asioissa.

NEW YORK CITY
70 E. 127th St. läh. Lexington Ave. 3 ja 4 h. apartmentteja, höyrylämm. Kaikki mukavuudet. Vuokrat \$25—\$30 kuussa.

QUINCY, MASS.
Karl Wehter toimii paikkakunnalla Raivaajan asiamiehenä. Tavatkaa häntä kaikissa Raivaajan liikkeissä koskeissa asioissa. Osoite: 430 Granite St. Tel. Granite 8447—M.

SILMÄNNE
tarvitsevat parhaimmat silmälasit. Saadaksenne ne kunnolliset, tulkaa neuvottelemaan spesialistin kanssa. Dr. Gatheloe tekee työn erikoisen alhaisella hinnalla ja Miss Palonen toimii teille tulkina, jos hänen apuaan tarvitsette. Konttori sijaitsee uudessa teatterirakennuksessa, 717 Main Street, huone 1. Avoimna joka iltapäivä, paitsi perjantaina, ja lauantaina avoimna koko päivän. — Ilm.

TURKEYS
23c

Lihavia, nuoria
pehmosia lintuja

Tilatkaa kalkkunanne lähimmästä A & P kaupasta

GUARANTEED MEATS AT A & P MARKETS

A & P KAUPAT PIDETTÄÄN
AVOINNA
Tiistai-iltana kello 8-11
Keskiviikko-iltana kello 10-11

TABLE SUGGESTIONS

Sekal. pähkinöitä	1 lb. 25c
Hyviä valikoima Brazil, mantelia, Pecans, Walnuts ja Filberts.	
Hyviä viikunoita Calimyrna	
Viikunoita, Layer	8 oz. pkt. 10c
	Paunan pkt. 19c
Kivettömiä viikunoita, paunan paketti	19c
Pecans	1 pauna 29c
Erikosen hyviä, suuria.	
Walnuts	1 pauna 29c
Hyviä, Californiaisia.	
Mantelia	1 pauna 25c
Hyviä, peiperikuoreessa.	
Täytettyjä taatelia	1 lb. 25c
Dromedary	
Taatelia	2 pkt. 33c
Taattuja	paunan laatikko 33c
Suklaita	
Lajiteltuja	paunan pussi
Kovia kändiä	25c

HOLIDAY BEVERAGES

Omenaviiniä
Gal. purkki 37c, 1/2 gal. 21c

YUKON GINGER ALE
Suuri pullo 10c
12:ta 12 oz. pulloa 75c.
Sisältys alnoastaan.

A & P GRAPE MEHUA
Quartin pullo 25c
2:si painin pulloa 25c

Jauhoja PARSTRY 87c FAMILY 93c
24 1/2 lb. pussi 24 1/2 lb. pussi

JUUSTOA, valkosta tai värillistä ..... 2 paunaa 37c
LARDIA, pytyistä tai paketissa ..... 2 paunaa 17c

Siemenellisiä tai siemenettömiä
DEL MONTE RUSINOITA ..... 3 pakettia 20c
CRISCO ..... 2:si 1 lb. kannua 37c
ja biskittipannu vapaasti jokaisen ostoksen mukana.

KARPALOHILLOA, Ocean Spray ..... 2 kannua 29c
SPARKLE GELATIN JÄLKIRUOKAA ..... 2 pakettia 9c
RAJAH KORENTTIMARJOJA ..... 2 pakettia 25c
RAJAH EXTRAKKEJA ..... pullo 21c
DOUGHNUTS ..... tusina 15c
MAKEITA SEKAL. PIKKELSIA ..... quartin purkki 29c
OLIIVIA, Encore, täytettyjä ..... paini 45c
Täyttämättömiä, paini 33c

R & R LUUMUPUTINKIA ..... paunan kannu 27c
BELL'S POULTRY SEASONING ..... paketti 9c
BELL'S valmista linnuntäytettä ..... 2 pakettia 25c
A & P PUMPKIN ..... No. 2 1/2 kannu 13c
A & P KURPITSAA ..... 2:si No. 2 1/2 kannua 25c
FRIEND'S MINCE MEAT ..... kannu 23c
MINCE MEAT, Queen Anne ..... 9 oz. paketti 10c
NONE SUCH MINCE MEAT ..... 2 pakettia 25c
WHIPPLE'S MINCE MEAT ..... 32 oz. purkki 29c
KUORIA, Dromedary, 4 oz. pkt. 10c. Sitruunan ..... lb. 29c
SAVUKKEITA, ... Kartongi \$1.09, paketti 11c
Lucky Strike, Old Gold, Chesterfield, Camel.

Tuoreita hedelmiä ja vihanneksia

ORENSSIA, Florida, ... suuria tusina 25c
Keskikokoa, 2 tusina 35c
Omenia, McIntosh, 4 lb 17c
Kurpitsaa ..... 5 lb 10c
Salatinlehtiä, Iceberg ..... keskipakko 10c
Karpaloita ..... 2 lb 17c
Grapes, Emperor, ... 2 lb 15c
Selleriä, A & P ..... 2 pakettia 25c

Hinnat Fitchburgissa ja ympäristöllä

A & P FOOD STORES
The Great ATLANTIC & PACIFIC Tea Co.

tanssit. Niissä naisilla on ensimmäinen vientioikeus, joten miehet saavat sen kunnian, että heitä tullaan ottamaan. Tanssit alkavat klo 8:30 illalla. Siellä on hauskaa nuorille ja vanhoille. Vilho poika sanoo että haali on lämmin, että ne, jotka eivät tanssi, kyllä tarkenevat istua ja katsella nuorten tanssia. Tulkaa kaikki! — Apulainen.

GARDNER, MASS.

Lammikoiden jäät vaarallisia.
Eilen iltapäivällä vajosi kolme poikaa ja yksi mies heikkoon jäähän Mahoney lammikolla East Broadwaylla ja heidät saatiin pelastettua suureksi osaksi Toivo Reimäisen rohkean ja nopean toiminnan kautta. Reimäisen veti lammikosta Mrs. Fabian Häkkinen 12-vuotiset kaksospojat Toivon ja Fabianin, jotka olivat vajonneet heikkoon jäähän ollessaan kalastamassa ja samalla hän autoi maalle Ayerista olevan autoilijan M. E. Markhamin, joka oli vajonnut jäähän yrittäessään pelastaa edelläänituit kaksipokaa. Kolmannen pojan, jonka nimeä ei saatu tietää, veti maalle Ralph Barrett.

Reimäisen oli kävelylä lammikon rannalla ja katseli poikasten kalastusta. Tällöin yksi ootista vajosi jäähän noin 50 jalan päässä rannasta, paikalla jossa on vettä kahdeksan jalan vahvuudelta. Jää alkoi murtua ja pian toisetkin pojat olivat vedessä. Poikien pödellessä jään reunasta kiinni Reimäisen ryömi vatsallaan niin lähelle poikia kuin suinkin voi ja yritti ulottaa vyötään pojille, mutta se oli liian lyhyt. Tällöin rannalle kerääntyneet ihmiset lykkäsivät hänelä pari lautaa, joiden avulla hänen onnistui vetää pojat jälle rannalle. Samalla aikaa Barrett lankun avulla veti kolmannen pojan maalle.

East Templetonissa myös vajosi kaksi neljäntoista vuoden ikäistä poikaa, Joseph Welch ja Clarence Sargent, heikkoon jäähän Third lammikossa. Heidät pelasti gardnerilainen Victor Srom poikansa kanssa surman suusta.

Autoilijoita vangittu.
South Ashburnhamissa kotoisin oleva Anthony Zazas vangittiin täällä eilen aamulla syytettynä auton ajosta juovuksissa. Zazas asetti \$325 takauksen siitä, että saapuu piirikolteen jouluun 1 päivänä vastaamaan syytökseen. Gardnerilainen Peter D. Chevalier vangittiin myös samanlaisesta rikok. syytett. ja hänetkin vapautettiin \$325 takauksella oikeuden kuulteluun ensi perjantaina. — Yrjölä.

Elokuvia
esitetään taas huomeniltana klo 7:30 Ash kadun haallilla. Samassa tilaisuudessa on Yrjö Mäkelän esittämä Amerikan valtiollisen työväenliikkeen nykyisestä tilasta.

Jos jokin asia tahdotaan saada suurten kansanjoukkojen tietoon, on siitä ilmoitettava Raivaajassa, joka levittää ympäri Yhdysvaltain, Canadian ja Suomen. Jotakin kappaleita menee Venäjälle, Karajaan, Saksaan, Sveltsiin, Japaniin, Kiinaan, Australiaan ja Ruotsiin.

KIITOSPÄIVÄ- YÖTANSSIT

Ashbyn Majalla ensi keskiviikko-iltana t. k. 29 p:nä
9:stä—2:teen yöllä tanssitaan
Salon Trio soittaa. Oviraha 25c.
Tervetuloa nuoret ja vanhat!

Kiitospäivä-Tanssit

BOSTONIN S. T. YHDISTYKSEN HAALILLA
521 Cambridge St., Allston,
torstaina, t. k. 30 p:nä, klo 8.30 ill.
Hyvä soitto

CANTERBURY, CT.

S. S. O:n kokous
on ensi sunnuntaina jouluk. 3 p. kello 1 iltapäivällä. Tulkaa kaikki jäsenet ja tuokaa uusia jäseniä mukanaan.

Kiitospäivänä
ensi torstaina, joka on juhlapäivä, osasto toimii oikein reippaasti.

MAYNARDILAISTEN VIERAILU

“Valkean Kaupungin Laulu”
esittää Maynardin toverien näyttämö

T. Y. Veljen talolla
Kiitospäivänä, 30 p:nä marraskuuta,
kello 8 illalla

Pääsylippu 30c etuostolla, 35c ovela
Lippuja etukäteen saatavana K. Wehter & Son. kaupasta.
Rientäkää suurin joukoin katsomaan tätä mainiota näytelmää!

GRUENER HARDWARE STORE

Triple Seal öljypolttimoita
KEITTIÖN UUNEIHIN.
85 Main St. — Suomalainen apulainen — Fitchburg, Mass.

FOR BETTER COAL PHONE GRANITE 2843 GROSSMAN

Patenttiliikkeitä — Bostonin hinnat

CHAS. M. LISTER

Reg. Ph.
Copeland & Garfield St. kulmassa
Quincy, Mass.

QUINCY BAKING CO.

WM. WICK, Prop.
Myymälät:
390 Water St. Tel. President 5373
659 Hancock St. Wollaston
484 Washington St. Quincy Point

Dr. CARLETON G. OSGOOD

373 Granite St., Quincy, Mass.
Tunnit: 9—12 ap., 2—7.30 j.p.
Keskiviikkona sopimuksen mukaan
Tel. Granite 4258-R.

Edwin K. Greer

Perustettu 1891
**PUUTAVARA JA
RAKENNUSTARPEITA**
Tel. 108
Konttori:
57 Main St., Wareham, Mass.

GEORGE F. CORNWELL & SONS, Inc.

Hautaustoimisto
Wareham — Mass.
Puhelin 29-2
47 vuoden kokemus.
4 balsameerajaa.

NORWOOD

MAYS FUNERAL SERVICE

ERNEST MAY
FUNERAL DIRECTOR
85 NICHOLS ST., NORWOOD
Tel. Norw. 1509

Kleps Auto Electric Service

PATTERIA sekä SYTYTYS-
ja KARBURAATTORI-
PALVELUS.
12 Guild St., Norwood, Mass.
Tel. Norwood 0554

John Gillooly, Inc.

Hautaustoimittajat
126 Walpole St. Norwood, Mass.
Puhelin: Norwood 0174-W

Dr. John E. Corbett

Hammassaläkari
Tel. 1390
648 Washington Street,
Norwood, Mass.

The Modern Dairy

“Cream Top” maitoa
Se vispaantuu
350 Lenox St., Norwood, Mass.

Arthur L. Bateman

VAKUUTUKSIA
Parhain palvelus
92 Nichols St., Norwood, Mass.
Tel. Norwood 0642
30 vuotta liikkeessä Norwoodissa

LANESVILLE

The S. R. Harvey Co
1052 Washington Street,
Lanesville, Mass.
Tel. 1076-M
KOLIA JA PUITA

ROCKPORT

Konttori avoinna ylös ja päivittäin
Willard S. Pike
HAUTAANTOIMITTAJA
— ja —
PALSAMEERAAJA
Puhelin 884
75 Washington Street,
Gloucester, Mass.